სამოსი ანტიკური პერიოდის საქართველოში
(წერილობითი და არქეოლოგიური წყაროების მიხედვით)

ლანა შამუგია

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე არქეოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

არქეოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი : დიმიტრი ახვლედიანი, სრული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2017

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის

დეკანს ბატონ გიორგი გვალიას

ამავე ფაკულტეტის არქეოლოგიის

მაგისტრანტის ლანა შამუგიას

განაცხადი

ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ლანა შამუგია

25.06.17

აბსტრაქტი

სამოსი ადამიანის კულტურის ერთ-ერთი განმსაზღვრელი ელემენტია, ამიტომაც მას მუდმივად აქცევდნენ ყურადღებას ყველა ეპოქაში. ის მნიშვნელოვან ცნობებს გვაწვდის ხალხის მატერიალური და სულიერი კულტურის შესასწავლად.

აღსანიშნავია, რომ ანტიკური პერიოდის ჩაცმულობასთან დაკავშირებით მცირე ცნობები მხოლოდ ბერძნულ-რომაულ და ქართულ წერილობით წყაროებშია დაცული, რომლებიც დამუშავებას მოითხოვენ. იგივე შეიძლება ითქვას სამოსთან დაკავშირებულ არქეოლოგიურ არტეფაქტებზე. ამიტომაც, დღეს ანტიკური პერიოდის საქართველოში გავრცელებული სამოსი ჯერ კიდევ საკვლევ თემად რჩება,

არის თუ არა აუცილებელი ატიკური პერიოდის საქართველოს სამოსისა და მასთან დაკავშირებული საკითხის კვლევა? დიახ, აუცილებელია. შესაძლებელია გაჩნდეს აზრი იმის შესახებ, რომ ამ საკითხით დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ ბერძნულ-რომაულ ან ქართულ წყაროებს გაეცნონ, რაც ბოლომდე არგუმენტირებული ვერ იქნება. ვინაიდან ამ ნაშრომის მიზანია ჩაატაროს კომპლექსური კვლევა საკითხისა, არა მხოლოდ წერილობითი წყაროების საფუძველზე, არამედ არქეოლოგიური არტეფაქტების მიხედვით, რაც გაცილებით მეტი იფორმაციის მომცველია, ვიდრე ცალკეული წყაროს ცალ-ცალკე განხილვა.

უპირველესყოვლისა კვლევის შედეგად შესაძლებელი გახდება:

1. კოპლექსური ცნობების მიღება ჩაცმულობასთან დაკავშიებით;

2. დადგინდება, თუ როგორია ჩაცმის კულტურა ამ პერიოდის საქართველოში, არის თუ არა განსხვავება ჩაცმულობაში მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფებს შორის და რა განაპირობებს ამას.

კვლევის შედეგად მივიღებთ შემდეგ სურათს: სამეცნიერო ნაშრომი სიახლე იქნება საქართველოს არქეოლოგიაში, რომელიც სპეციალურად ანტიკური პერიოდის საქართველოს მოსახლეობის ჩაცმულობას მიეძღვნება.

სამომავლოდ ამ კვლევის საფუძველზე შესაძლებელი იქნება ტანსაცმლის ვიზუალური 3D რეკონსტრუქცია. რაც ასევე უზრუნველყოფს ვირტუალური

გამოფენის მოწყობას, რომელიც დაინტერესებული საზოგადოებისათვის მნიშვნელოვანი და საინტერესო იქნება.

ნაშრომი დაეხმარება სტუდენტ არქეოლოგებს, ისტორიკოსებს და ხელოვნებათმცოდნეებს. საჭიროების შემთხვევაში აღნიშნულ სამეცნიერო კვლევაზე დაყდნობით შესაძლებელია მომავალში სხვადასხვა პროექტის განხორციელება.

საბოლოოდ შეიძლება ითქვას, რომ საკითხი საჭიროებს კველვას, რათა გარკვეული სურათი შეგვექმნას ანტიკური პერიოდის საქართველოს სამოსზე და მასთან დაკავშირებულ ელემენტებზე, რითაც შეიძლება ასევე განისაზღვროს ადამიანის სოციალური სტატუსი საზოგადოებაში.

ძირითადი საძიებო სიტყვები : ანტიკური, საქართველო, სამოსი, წერილობითი წყაროები, არქეოლოგიური წყაროები.

Abstract

The cloth is one of the most important thing which determines people's culture. That is why it was paid attantion in every epoch. It gives us invaluable information to study people's material and spiritual culture.

It must be noticed that a few reports about anticue clothes is only in Greek-Roman and Georgian written sources that demand processing. The same can be said about archeological artefacts related to clothing, That is why today's old fashioned garment in Georgia is still a subject of research.

Is it necessary to research the clothes of antique period? Yes. It is necessary. it is possible, that people who are interested in that issue can look throw Greek-Romanian and Georgian sources but it will not be completely argumental. The purpose of the work is to hold complex research of the matter not just on written sourses but also by archaeological artephacts. Which gives us much more information than to process private sources.

First of all as a result of the study we can see:

1) Complex reports about clothes ;

2) It will be established the fact what kind of cloth culture was in ancient Georgia,was there any difference between different people's groups and what was the reason of it .

As a result of the work we can see that scientific work will be new thing in Georgian archeology which'II be dedicated to dressing the Georgian population of the antique period.

Next time according to this work it will be possible to reconstruct 3D pictures of the old clothes which provides to make virtual exhibition and it must be invaluable thing for people who are interested in that issue.

This work will help student archeologs, historicans and art critics.

Finally, we can say that the issue must be researched so that we can have a clear picture about the culture of Georgian peoples's wearings in antique period. This issue will difine us people's social status in the society.

Key words : Antique, Georgia, clothes, writting sources, archeological sources.